A

GLOSSARY OF WORDS

OCCURRING IN

HÉKÁYET-É-LATIF.

BY

NOWROJEE ADARJEE TATA.

BOOK-SELLERS AND PUBLISHERS
33., DHOBI TALAO.
AND
JEHANGIR BEJUNJEE KARANI
BOOK-SELLER & PUBLISHER
18., PARSEE BAZAR STREET, FORT.

PRINTED AT THE MISSION PRESS, SURAT.

1884.

Price Ten Annas.

A

GLOSSARY OF WORDS

OCCURRING IN

HEKAYET-E-LATIF.

BY

NOWROJEE ADARJEE TATA.

BOMBAY:

ERACHSHAH KARANI & Co.

BOOK-SELLERS AND PUBLISHERS

33., DHOBI TALAO.

AND

JEHANGIR BEJUNJI KARANI

BOOK-SELLER & PUBLISHER

18., PARSI BAZAR STREET, FORT.

PRINTED AT THE MISSION PRESS, SURAT.

1884.

PREFACE.

My "Glossary of Karima" having met with favour from the Persian Students and being a hand-book of real help to those whose means do not allow of engaging private tutors in this branch of their study, I am induced, at the recommendation of some of my friends, to compile this Glossary of Hekāyet on the same principle as that of my "Glossary of Karimā."

The words in parenthesis are the Infinitives of verbs, which addition will, no doubt, be of great use to the students.

بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر مهربان.

حکایت اول હેકાયતે અવ્વલ. STORY I. વારતા પેહેલી.

Words.	Pronunciation in Gujarati.	English Equivalents.	Gujarati Equivalents.
دو	દુ	Two	બે.
زن	ઝન	Woman	ઓરત.
در	દર	For	માટે.
طفلي	તેફલી	A child	એક છોકરૂં.
منازعت میکردند	મોનાઝેઅત મીકરદંદ	Were quarrelling	કજીયો કરતી હતી.
و	વ	And	અને.
گواه	ગવાહ	Witness	સાક્ષી.
نداشتند (داشتن)	નદાશ્તંદ	Had not	નહિ હતા.
هردو	હરદુ	Both	બંને ; બેઉ.
پیش	પીશ	Near	આગળ.
قاضي	કાઝી	A magistrate	ન્યાયાધિશ.
رفتند (رفتن)	રફતંદ	Went	ગયા.
انصاف	એનસાફ	Justice	ઇનસાફ.
خواستند (خواستن)	ખાસ્તંદ	Asked	માગ્યો.
جلّاد	જલ્લાદ	Executioner	જલ્લાદ.
را	રા	To	ને.
طلبید (طلبیدن)	તલબીદ	Called	બોલાવ્યો.
فرمود (فرمودن)	ફરમુદ	Ordered	હુકમ કીધો.
که	કે	That	કે.
این	ઇન	This	આ.
پاره	પારેહ	Piece	કકડો.

کن (کردن)	કુન્	Make	કર.
بده (دادن)	બેદેહ	Give	આપ.
چون	ચુન્	When	જ્યારે.
سخن	સોખુન્	Word	શબ્દ.
شنید (شنیدن)	શનીદ્	Heard	સાંભળ્યો.
خاموش	ખામુશ્	Quite	ચુપ ; મુગી.
ماند (ماندن)	માન્દ્	Remained	રહી.
دیگر	દીગર્	Another	બીજી.
شور	શુર્	Noise	ઘોંઘાટ.
فریاد کردن)	ફરીયાદ્	Complaint	ફરિયાદ.
آغازکرد (آغاز	આગાઝકર્દ્	Commenced	શરૂ કીધી.
براي	બરાએ	For the sake of	માટે ; વાસ્તે.
خدا	ખોદા	God	ઈશ્વર.
نیم	નીમ્	Half	અરધા.
مکن (کردن)	મકુન્	Do not do	નહિ કર.
اگر	અગર્	If	અગર જો.
چنین	ચુનીન્	Such	આવો.
است	અસ્ત્	Is	છે.
نمي خواهم (خواستن)	નમીખાહેમ્	I do not want	મને નથી જોઈતા.
بیقین	બેયકીન્	With certainty	બેશક.
پنداشت (پنداشتن)	પેન્દાસ્ત્	Knew	જાણ્યું.
مادر	માદર્	Mother	માતા.
همین	હમીન્	The same	એજ.
باو	બેઉ	To her	તેણીને.
سپرد (سپردن)	સેપાર્દ્	Entrusted	સોંપ્યું.
تازیانه	તાઝીઆનેહ	Whips	ચાબકા.
زده (زدن)	ઝદેહ	Having struck	મારીને.
راند (راندن)	રાન્દ્	Drove	હાંકી કાઢી.

حکایت دوم હેકાયતે દોવોમ. STORY II. વારતા બીજી.

در	દર્	In	માં.
شہري	શેહરી	A city	એક શેહેર.
انبار	અમ્બાર્	Warehouse	વખાર.
پنبہ	પમ્બેહ	Cotton	રૂ.
بدزدي رفت	બેદોઝદીરફ્ત	Was stolen	ચોરાયો.
فروشان	ફરૂશાન્	Sellers	વેચનારાઓ.
شکایت	શેકાયત્	Complaint	ફરિયાદ.
پادشاہ	પાદ્શાહ	King	રાજા.
بردند (بردن)	બોર્દન્દ્	Carried	લેઇ ગયા.
ہرچند	હર્ચન્દ્	Whatso-ever	ગમે એટલી.
تجسس	તજસ્સોસ્	Search	શોધ.
دزدي	દોઝદી	A thief	એક ચોર.
نیافت (یافتن)	નયાફ્ત્	Obtained not	મળ્યો નહિ.
امیري	અમીરી	A nobleman	એક અમીર.
عرض کرد (عرض کردن)	અર્ઝ કર્દ	Requested	અરજ કીધી.
اگر	અગર્	If	અગર જો.
فرمان	ફર્માન	Order	હુકમ.
باشد	બાશદ્	Be	હોય.
دزدان	દોઝદાન્	Thieves	ચોરો.
بگیرم (گرفتن)	બગીરમ્	I may catch	હું પકડું.
حکم	હોકમ્	Order	હુકમ.
داد (دادن)	દાદ્	Gave	આપ્યો.
خانہ	ખાનેહ	Home	ઘર.
خود	ખુદ્	His own	પોતાને.
خورد	ખોર્દ	Young	નાહાનાં.
بزرگ	બોઝોર્ગ	Old	મોટા.
بہانہ	બહાને	Pretence	બાહાનું.
ضیافت	ઝીઆફત્	Feast	મેજબાની.
چون	ચુન્	When	જ્યારે.

همه	હમેહ્	All	બધા.
مردمان	મર્દોમાંન	People	માણસો.
جمع شدند (جمع-شدن)	જમ્અ્ શોદંન્દ્	Gathered	એકઠા થયા.
بنشستند (نشستن)	બેનશસ્તન્દ્	Took their seats	બેઠા.
آن	આંન્	That	તે.
مجلس	મજલેસ્	Assembly	મીજલસ.
بر	બર્	Upon	ઉપર.
روی	રૂઈ	Face	ચેહેરો.
نظر کرد (نظر کردن)	નઝર્ કર્દ્	Looked at	જોયું.
گفت (گفتن)	ગોફત્	Said	કહ્યું.
چه	ચેહ્	What	કેવા.
حرامزاده	હરામ્ઝાદેહ્	Ill-born	હરામજાદા.
بی حیا	બીહયા	Shameless	શરમવગરનાં.
احمق	અહ્મક્	Foolish	બેવકુફ.
ریزها	રીઝહા	Particles	કગરશો.
ریشها	રીશહા	Beards	દાઢીઓ.
جا کرده است (جا کردن)	જાકર્દેહ્ અસ્ત્	Have taken place	વળગેલીછે.
چند	ચન્દ્	Several	કેટલાંક.
کس	કસ્	Persons	માણસો.
همان	હમાંન્	Same	તેજ.
وقت	વક્ત્	Time	વખત.
دست	દસ્ત્	Hand	હાથ.
پاک کردند (پاک کردن)	પાક્ કર્દન્દ્	Cleared	સાફ કીધી.
معلوم شد (معلوم شدن)	મઅ્લુમ્ શોદ્	Was made out	માલમ પડ્યું.
آنها	આનહા	They	તેઓ.
حکمت	હેક્મત્	Contrivance	યુક્તિ.
آفرین	આફ્રીન્	Praise	વખાણ.
تحسین	તહસીન્	Commendation	તારીફ.
نمود (نمودن)	નમૂદ્	Showed	કીધી.

حکایت سیم હેકાયતે સેઈઓમ. STORY III. વારતા તીજી.

دانش‌مندی	દાનેશ્મંન્દી	A wise man	એક દાનાં માણસ.
هزار	હઝાર	Thousand	હજાર.
روپیه	રૂપેયે	Rupees	રૂપીયા.
عطّاری	અત્તારી	A grocer	એક ગાંધી.
را	રા	To	ને.
سپرد (سپردن)	સેપોર્દ	Entrusted	સોંપ્યા.
بسفر	બેસફર	To a journey	મુસાફરીએ.
رفت (رفتن)	રફત	Went	ગયો.
بعد	બઅદ	After	પછી.
مدّت	મોદ્દત	Time	વખત.
باز	બાઝ	Back	પાછો.
گفت (گفتن)	ગોફત	Said	કહ્યું.
دروغ	દરૂગ	Lie	જુઠું.
مگوی (گفتن)	મીગુઈ	Thou sayest	તું બોલે છે.
مرا	મરા	To me	મને.
نه	ન	Not	નથી.
باوی	બાવેયે	With him	તેની સાથે.
در آویخت (در آویختن)	દરઆવીખ્ત	Struggled	વળગી પડ્યો.
تکذیب	તક્ઝિબ	Reproach	ઠપકો.
بسیار	બેસ્યાર	Very	ઘણોજ.
دیانتدار	દીયાનતદાર	Honest; trustworthy	પ્રમાણીક.
گاهی	ગાહી	Any time	કોઈ પણ વખત.
خیانت	ખીઆંનત	Dishonesty	લુચાઈ.
با	બા	With	સાથે.
مناقشه	મનાકેશેહ	Quarrel	કજીયો.
سزا	સઝા	Punishment	સજા.
خواهی یافت (یافتن)	ખાહીયાફ્ત	Thou wilt obtain	તને મળશે.

ناچار	નાચાર	Helpless	લાચાર.
شد (شدن)	શુદ	Became	થયો.
احوال	અહવાલ	Account	હેવાલ.
بر	બર	Upon	ઉપર.
کاغزی	કાગઝી	A paper	એક કાગળ.
نوشت (نوشتن)	નવેશ્ત	Wrote	લખ્યો.
نمود (نمودن)	નમુદ	Showed	બતાવ્યો.
برو (رفتن)	બેરો	Go	જા.
نزد	નજદ	Near	નજદીક.
دکان	દોકાન	Shop	દુકાન.
سه	સે	Three	ત્રણ.
روز	રુઝ	Day	દિવસ.
بنشین (نشستن)	બેનશીન	Sit	બેસ.
هیچ	હીચ	Anything	કાંઈ પણ.
مگو (گفتن)	મગુ	Do not say	ના કેહેતો.
چهارم	ચેહારમ.	Fourth	ચોથો.
طرف	તરફ	Direction	બાજુએ.
سلام	સલામ	Salutation	સલામ.
سواي	સેવાએ	Except	સિવાયે.
جواب	જવાબ	Answer	જવાબ.
آنجا	આંનજા	That place	તે જગા.
نقد	નકદ	Money	પૈસા.
بخواه (خواستن)	બેખાહ	Ask	માગજે.
آنچه	આનચે	Whatever	જે કાંઈ.
بگوید (گفتن)	બગુયદ	Speaks	કેહે.
خبرکن (خبر کردن)	ખબર કુન	Inform	ખબર કરજે.
موافق	મુવાફક	According to	માફક; પ્રમાણે.
حشمت	હેશમત	Pomp	દબદબો.
بسیار	બેસયાર	Much; great	ઘણા.
دید (دیدن)	દીદ	Saw	જોયું.
اسپ	અસપ	Horse	ઘોડો.

استاده کرد (استاده کردن)	ઇસ્તાદેહકર્દ	Caused to stand	ઉભો રાખ્યો.
برادر	બેરાદર	Brother	ભાઇ.
اي	અયે	Oh !	અરે !
گاهي	ગાહી	Any time	કોઇ વખતે.
اندک	અંદક	A little	જરા.
سر	સર	Head	માથું.
جنبانيد (جنبانيدن)	જોમ્બાનીદ	Shook	હલાવ્યું.
مي ترسيد (ترسيدن)	મીતરસીદ	Was fearing	બીહતો હતો.
هرگاه	હરગાહ	When	જ્યારે.
کجا	કોજા	Where	ક્યાં.
کدام	કોદામ	Which	કોણ.
شخص	શખ્સ	Person	માણસ.
حاضر	હાઝેર	Present	હાજર.
بگو (گفتن)	બેગૂ	Speak	કેહે.
شايد	શાયદ	Perhaps	કદાચ.
فراموش کرده باشم (فراموش کردن)	ફરામુશકર્દેહ-બાશમ	I must have forgotten	હું ભુલીગયો હોઇશ.
راست	રાસ્ત	Truth	સાચું.
حالا	હાલા	Now	હમણાં.
ياد آمد (ياد آمدن)	યાદઆમદ	Recollected	યાદ આવ્યું.
القصه	અલકેસ્સેહ	In short	ટુંકામાં.
عذر نمود (عذر نمودن)	ઓઝરનમુદ	Asked pardon	માફ માગી.

حکايت چهارم હેકાયતે ચેહારોમ. Story IV. વારતા ચોથી.

کس	કસ	Person	પુરૂષ; માણસ.
مال	માલ	Goods	માલ.

پیرزنی	પીરૂઝની	An old woman	એક બુઢી ઓરત
هرگاه	હરગાહ	Whenever	જ્યારે.
هردو	હરદુ	Both	બન્ને.
خواهیم گرفت (گرفتن)	ખાહીમ ગેરેફ્‌ત	We will take	હમો લેઈશું.
چند	ચંદ	Several	કેટલાક.
شریك	શરીક	Partner	ભાગીઓ.
مرد (مردن)	મર્દ	Died	મરીગયો.
حالا	હાલા	Now	હવે.
بده (دادن)	બેદેહ	Give	આપ.
دیگر	દીગર	Another	બીજો.
ترا	તોરા	To thee	તને.
مرده (مردن)	મોર્દેહ	Dead	મુએલો.
ظاهر ساخت (ظاهر ساختن)	ઝાહેર સાખ્ત	Declared	જાહેર કીધો.
هرچند	હરચંદ	Whatsoever	ગમે એટલી.
مبالغه کردم (مبالغه کردن)	મોબાલગે કરદમ	I protested	હું સામે થઈ.
لیکن	લેકિન	But	પણ.
نشنید (شنیدن)	નશનીદ	Did not hear	સાંભળ્યું નહિ.
همه	હમેહ	All	બધો.
مذکور	મઝકૂર	Above-said	ઉપર કહેલો,
تامّل	તઅમ્મુલ	Considera-tion	વિચાર.
دریافت (دریافتن)	દરયાફ્‌ત	Thought	ધાર્યું.
بی	બી	Without	વગર.
تقصیر	તકસીર	Crime	ગુનાહ.
بی تقصیر	બીતકસીર	Innocent	નિરપરાધી.
فرمود (فرمودن)	ફરમૂદ	Ordered	હુકમ કીધો.
اوّل	અવ્વલ	At first	પેહેલે.
شرط	શર્ત	Condition	બોલી.
کرده بودی (کردن)	કર્દેહબુદી	Thou hadst made	તેં કીધી હતી.

بيار (آوردن)	બેયાર્	Bring	લાવ.
بگير (گرفتن)	બેગીર્	Take	લે.
تنها	તન્હા	Alone	એકલો.
چگونه	ચેગુનેહ	How	કેમ.
بيابي (يافتن)	બેયાબી	Thou wilt obtain	તને મળશે.
لاجواب	લાજવાબ	Answerless	જવાબ વગરનો.

حکايت پنجم હેકાયતે પંનજોમ. STORY V. વારતા પાંચમી.

غلامي	ગોલામી	A slave	એક ગુલામ.
از	અઝ્	From	થી.
صاحب	સાહેબ	Master	ધણી.
گريخت (گريختن)	ગોરીખ્ત	Fled	નાહાસીગયો.
آنجا	આંનજા	There	ત્યાં.
ديد (ديدن)	દીદ્	Saw	જોયો.
چرا	ચેરા	Why	શાને માટે.
گريختي (گريختن)	ગોરીખ્તી	Didst thou fly	તું નાહાસીગયો.
دست	દસ્ત્	Hand	હાથ.
دامن	દામન્	Skirt	દામન; ચાર.
خواجه	ખાજેહ	Master	ધણી
هستي (هستن)	હસ્તી	Thou art	તું છે.
يافتهام (يافتن)	યાફતેહઅંમ્	I have obtained	મને મળ્યો છે.
القصه	અલકેસ્સેહ	In short	ટુંકામાં.
دريچه	દરીચેહ	Window	બારી.
بيك بار	બેયક્બાર્	At a time	એકી વખતે.
سرها	સરહા	Heads	માથાં.
بيرون	બીરૂન્	Out	બાહેર.
كنيد (كردن)	કુનીદ્	Make	કરો.

بیرون کشید (بیرون کردن)	બીરૂન કુશીદ	Take out	બાહેર કાઢો.
جلّاد	જલ્લાદ	Executioner	જલલાદ.
شمشیر	શમ્શીર	Sword	તરવાર.
بزن (زدن)	બેઝન	Strike	માર.
درحال	દરહાલ	At the same moment	તેજ વખતે.
اندرون	અનદરૂન	Within	અંદર.
کشید (کشیدن)	કશીદ	Drew	ખેંચ્યું.
اصلًا	અસ્લન	The least	જરાક પણ; લેશ ભાર.
نجنبید (جنبیدن)	નજુમ્બીદ	Did not move	હાલ્યો નહિ.

حکایت ششم હેકાયતે શેશોમ. STORY VI. વારતા છઠ્ઠી.

صرّافي	સર્રાફી	A banker	એક સરાફ.
تقاضا نمود	તકાઝાનમુદ	Demanded	માગ્યા.
انکار کرد	એન્કારકર્દ	Denied	નામુકર ગયો.
قسم خورد	કસમખોર્દ	Took oaths	સોગંદ ખાધા.
تأمّل کرد	તઅમ્મોલકર્દ	Considered	વિચાર કીધો.
کس	કસ	Person	માણસ.
مگو	મગુ	Do not say	ના કેહેતો.
فلان	ફલાન	Such	ફલાણો.
نمیدهد (دادن)	નમીદેહદ	Does not give	નથી આપતો.
تدبیري	તદબીરી	A contrivance	એક યુક્તિ.
طلبید	તલબીદ	Called	બોલાવ્યો.
کارها	કારહા	Works	કામો.
پیش	પીશ	Near	નજદીક.
تنها	તનહા	Alone	એકલો.
نمیتوانم (توانستن)	નમીતવાનમ	I cannot	હું (કરી) શકતો નથી.

نائب	નાએબ	Deputy	મદદનીશ.
زیراکه	ઝીરાકે	Because	કારણ કે.
متدین	મોતદયેન	Trustworthy	વિશ્વાસુ.
قبول کرد (قبول کردن)	કબુલકર્દ	Accepted	કબુલ કર્યું.
خوش	ખુશ	Pleased	ખુશી.
گردید (گردیدن)	ગર્દીદ	Became	થયો.
بخواه (خواستن)	બેખાહ	Demand	માગ.
البته	અલબત્તે	Of course	અલબત્તાં.
مذکور	મઝ્કૂર	Above-said	ઉપર કહેલો.
روی	રૂઈ	Face	ચેહેરો.
بیا بیا (آمدن)	બેયાબેયા	Come, come	આવો, આવો.
خوش آمدی	ખુશ્આમદી	Thou art welcome	તું ભલે આવ્યો.
فراموش کرده بودم	ફરામુશ્કર્દે-બુદમ	I had forgotten	હું ભુલીગયો હતો.
دیشب	દીશબ	Last night	ગઈ રાતે.
یاد آمد (یاد آمدن)	યાદ્આમદ	Recollected	યાદ આવ્યું.
طمع	તમઅ	Ambition	લોભ.
نیابت	નીઆબત	Deputyship	મદદનીશપણું.
امروز	એમરૂઝ	To-day	આજે.
شنیدم (شنیدن)	શનીદમ	I heard	મેં સાંભળ્યું.
کاری	કારી	A work	એક કામ.
بزرگ	બોઝોર્ગ	Great	મોટું; મહાન.
شکر	શોક્ર	Thanks	શુકરાનાં; ઉપકાર.
مرتبه	મરતબેહ	Dignity	મરતબો; ઓહ્દો.
تلاش خواهم کرد (تلاش کردن)	તલાશ્ખા-હેમકર્દ	I will search for	હું શોધીશ.
بدین	બેદીન	With this	આ એથી.
حیله	હીલેહ	Pretence	બહાનું.
رخصت کرد (رخصت کردن)	રોખ્સતકર્દ	Dismissed	રૂખસત કીધો.

حکایت هفتم હેકાયતે હફ્તોમ. STORY VII. વારતા સાતમી.

همسایہ	હમ્સાએ.	Neighbouring	પડોસની.
دشمنی	દોશમની	Enmity	દુશમની.
داشت (داشتن)	દાશ્ત	Kept; had	રાખતી.
شبی	શબી	One night	એક રાત્રે.
می	મએ	Wine	દારૂ.
خورد (خوردن)	ખોર્દ	Drank	પીધો.
مست	મસ્ત	Intoxicated	છાકટી.
کشت (کشتن)	કોશ્ત	Killed	મારીનાખ્યું.
انداخت (انداختن)	અંદાખ્ત	Threw	નાખ્યું.
صباح	સબાહ	Morning	સવાર.
تہمت	તોહમત	Accusation	આળ; તોહોમત.
نہاد (نہادن)	નેહાદ	Placed	મુક્યું.
خلوت	ખલ્વત	A private room	એક ખાનગી ઓરડો.
ترسانید (ترسانیدن)	તરસાનીદ.	Terrified	બીવડાવી.
راست	રાસ્ત	True	સાચું.
بگو (گفتن)	બેગુ	Speak	બોલ.
وگرنہ	વગરનેહ	Or else	નહિ તો.
قسم خورد (قسم خوردن)	કસમ ખોર્દ	Took oath	સોગંદ ખાધા.
انکار کرد (انکار کردن)	એનકાર કર્દ	Denied	નાકબુલ ગઈ.
روبروی من	રૂબરૂએમન	Before my face; in my presence	મારી સામા.
برهنہ	બેરેહનેહ	Naked	નાગી.
حیا	હયા	Shame	શરમ.
سر	સર	Head	માથું.

فرو کرد (فرو کردن)	ફુરૂકર્દ	Bent down	નીચું કીધું.
کشتہ شدن	કોશ્તેહૂશોદન	To be killed	મરવું.
لیکن	લીકિન	But	પણ.
زنہار	ઝેનહાર	Ever	કદીભી.
فریادی	ફરીયાદી	Complaining	ફરિયાદ કરતી.
باورکنم (باور کردن)	બાવરકુનમ	I may accept	હું કબુલ કરૂં.
منع کرد (منع کردن)	મનએકર્દ	Refused	ના પાડી.
اقرار کرد (اقرار کردن)	એક્રારકર્દ	Consented	કબુલ કીધું.
تقصیر	તક્સીર	Crime	ગુનાહ.
بر	બર	Upon	ઉપર.
دار	દાર	Gallows	ફાંસીનું લાકડું.
بردار کشید (بردار کشیدن)	બરદારકશીદ	Drew upon gallows, executed.	ફાંસી ચડાવી.

حکایت هشتم હેકાયેતે હશતોમ STORY VIII. વારતા આઠમી.

کیسہ	કીસેહ	A purse	એક થેલી.
سربمہر	સરબેમોહર	Head with seal, *i.e.* sealed	સીલબંધ.
همچنان	હમચનાન	In the same manner	તેવીજ રીતે.
گشاد (گشادن)	ગોશાદ	Opened	ખોલી.
فلوس	ફલુસ	Copper coin	તાંબાના પૈસા.
دید (دیدن)	દીદ	Saw	જોયા.
مواخذه نمود (مواخذه نمودن)	મવાખઝેહ નમુદ	Entered into a dispute	તકરાર કરવા-લાગ્યો.
برو	બરૂ	Go	જા.

دروغ	દુરૂગ	Lie	જુઠું.
چنانکه	ચનાંનૂકેહ	Such as	જેવી.
راندند (راندن)	રાનૂદન્દ	Drove	હાંકી કાહાડયો.
عرض کرد (عرض کردن)	અર્ઝ કર્દ	Described	બ્યાન કીધું.
سلطان	સોલતાંન	King	રાજા.
اندک	અંનૂદક	A little	જરા.
تامّل نموده	તઅમ્મોલ નેમુદેહ	Having considered	વિચાર કરીને.
مسند	મસનદ	Carpet	ગાદીચો.
نو	નૌ	New	નવો.
تخت	તખ્ત	Throne	તખત.
پاره نمود (پاره نمودن)	પારેહનમુદ	Tore	ફાડયો.
فرّاشي	ફર્રાશી	A chamberlain	ગાદીચો બીછાવનાર.
نوبت	નૌબત	Turn	વારી.
خدمت	ખેદમત	Service	ચાકરી.
لرزه	લરઝેહ	Shivering	ધુજરો.
اندام	અંનદામ	Body	શરીર.
خاطر	ખાતર	Heart	દીલ.
جمع	જમઅ	Collected	શાંત.
دار (داشتن)	દાર	Keep	રાખ.
خاطرجمع دار	ખાતરજમઅ-દાર	Be at rest	ધીરજ ધર.
رفوگري	રફુગરી	A darner	એક રફુગર.
کامل	કામેલ	Clever	હુશીઆર.
ببر (بردن)	બેબર	Take	લેઈજા.
رفو خواهد کرد (رفو کردن)	રફુખાહદકર્દ	Will darn	રફુ કરશે.
نخواهد در یافت (دریافتن)	નખાહદ દર યાફત	Will not make out	ઓળખી નહિ શકશે.

بخوبي	બેખુબી	With nicety	સરસ રીતે.
نيم	નીમ	Half	અરધો.
دينار	દીનાર	Dinar (a coin)	દીનાર (એક જાતનો સીક્કો.)
بخشيد (بخشيدن)	બખ્શીદ	Bestowed	બખ્શ્યો.
شب	શબ	Night	રાત.
گسترد (گستردن)	ગોસ્તર્દ	Spread	પાથર્યાં.
درست	દોરોસ્ત	Right; proper	દરૂસ્ત ; બરાબર.
ک	કેહ	Who	કોણે.
تجاهل نمود	તજાહોલ નમુદ	Pretended ignorance	અંજાણપણું બતાવ્યું.
مترس	મતર્સ	Don't fear	બીહી ના.
مصلحتي	મસ્લહતી	Purpose	એક કારણ ; એક કામ.
مثل	મેસલ	Like	મીશાલ ; માફક.
بلي	બલી	Yes	હા.
بيني (ديدن)	બીની	Thou see'st	તું, જોએ.
شناسي (شناختن)	શનાસી	Wilt thou recognize	શું તું પીછાણે ?
آري	આરી.	Yes	હા.
براي	બરાએ	For the purpose	માટે ; કાજે.
ديانت	દીઆનત	Honesty	પ્રમાણીકપણું.
اعتماد	એઅતમાદ	Faith; trust	વિશ્વાસ.
تمام	તમામ	Complete	પૂર્ણ.
بنابراين	બેનાબરીન	Therefore	તેટલા માટે.
منصب	મન્સબ	Post	હોદ્દો.
قضا	કઝા.	Kāziship	કાઝીપણું.
دزدي=دزدهستي	દોઝદી	Thou art a thief	તું ચોર છે.
خداوند	ખોદાવંદ	Majesty; Lord	સાહેબ ; શાહ.

شرمنده	શરમન્દેહ્	Abashed	શરમિંદા.
زندان	ઝેન્દાન્	Prison	બંદીખાનું.
مالک	માલિક્	Owner	ધણી.

حکایت نهم	હેકાયેતેનહોમ.	Story IX.	વારતા નવમી.
گم شد (گم شدن)	ગોમશોદ્	Was lost	ગુમ થઈ, જતી રહી.
همه	હમેહ્	All	બધા.
بهر کس	બેહરકસ્	To every one	દરેકને.
چوب	ચુબ્	Stick	લાકડી.
طول	તુલ	Length	લંબાઈ.
برابر	બરાબર્	Equal	બરાબર.
هرکه	હરકેહ્	Whoever	જે કોઈ.
قدر	કદર્	Proportion	પ્રમાણ.
انگشت	અંગોશ્ત્	Finger	આંગળી.
دراز	દેરાઝ્	Long	લાંબી.
تراشید (تراشیدن)	તરાશીદ્	Cut	કાપી.
چوبها	ચુબ્હા	Sticks	લાકડીઓ.
معلوم کرد (معلوم کردن)	મઅલુમકર્દ્	(It) was made out	માલમ પડયું.
کیست	કીસ્ત્	Who is?	કોણ છે?

حکایت دهم	હેકાયતે દહોમ.	Story X.	વારતા દશમી.
شرط	શર્ત્	Condition	કબુલાત.
بازی	બાઝી	A game	રમત; દાવ.
نیابم (یافتن)	નયાબમ્	I do not get	હું નહિ મેળવું.
بازی نیابم	બાઝીનયાબમ્	I don't win the game	હું આ દાવ નહિ જીતું.
آثار	આસાર્	Seer	સેર.
گوشت	ગોસ્ત્	Flesh	માંસ; ગોસ.

اندام	અંન્દામ્	Body	શરીર.
بتراش (تراشیدن)	બેતરાશ્	Cut	કાપ.
مدعي	મોદ્દઈ	The claimant	દાવો કરનાર.
ایفا	ઈફા	Fulfilment	બજા લાવવું.
معاف کن (معاف کردن)	મઆફ્કુન્	Forgive	માફ કર.
برهم شد (برهم شدن)	બરહમ્શોદ્	Became angry	ગુસ્સે થયો.
اندک	અંન્દક્	Little	થોડો.
زیاده	ઝીઆદેહ્	More	વધારે.
نتوانست (توانستن)	નતવાનેસ્ત્	Could not (do)	નહિ (કરી)-શક્યો.

حکایت یازدهم	હેકાયેતે યાઝ-દહોમ.	STORY XI.	વારતા અગી-આરમી.
برادر	બેરાદર્	Brother	ભાઈ.
مفلس	મોફ્લેસ્	Poor	ગરીબ.
راه	રાહ્	Way	રસ્તો.
پُر	પોર્	Full	ભરેલી.
زر	ઝર્	Gold	સોનું.
پاره	પારેહ્	Piece	કટકો.
لعل	લઅલ્	Ruby	લાલ.
یافتند (یافتن)	યાફ્તંન્દ	Obtained	મળ્યું.
خورد	ખોર્દ્	Younger	નાનો.
غرض	ગરઝ્	Object	મતલબ.
حاصل شد (حاصل شدن)	હાસલ્શોદ્	Is obtained	પુરી પડી.
حالا	હાલા	Now	હવે.
بزرگ	બોઝોર્ગ્	Elder	મોટો.
سیر	સૈર્	Travel	મુસાફરી.
جهان	જેહાન્	World	દુન્યા.

قسمت	કેસ્મત	Division; part	હિસ્સો; ભાગ.
کلان	કલાંન	Elder	મોટો.
حصه	હેસ્સે	Share	ભાગ ; હિસ્સો.
مگر	મગર	But; except	સિવાય.
سال	સાલ	Year	વરસ.
پرسید (پرسیدن)	પોરસીદ	Asked	પુછ્યું.
چه	ચેહ	What	શું.
تنبیه	તંમ્બીએહ	Reproval	ઠપકો ; શિક્ષા.
آغاز کرد (آغاز کردن)	આગાઝકર્દ	Commenced	શરૂ કીધા.
بازنمود	બાઝનમુદ	Repeated	બયાન કીધું.
شوهر	શોહર	Husband	ખાવિંદ; ધણી.
کسی	કસી	Any one	કોઈ.
حاضر	હાઝર	Present	હાજર.
اندکی	અંનદકી	A little	થોડાક.
نقد	નક્દ	Money	પૈસા.
گواهی	ગવાહી	Evidence	સાક્ષી.
گریان	ગેરીઆંન	Weeping	રડતી.
چرا	ચેરા	Why	શાને માટે.
بخوبی	બેખુબી	Exactly	બરાબર; વાજબી.
گواهان	ગવાહાંન	Witnesses	સાક્ષીઓ.
جدا کرد (جدا کردن)	જોદાકર્દ	Separated	જુદા કીધા.
موم	મુમ	Wax	મીણ.
بصورت	બેસુરત	According to the shape	આકાર માફક
بسازید (ساختن)	બેસાઝીદ	Prepare; make	બનાવો.
یکسان	યકસાંન	Equal; similar	સરખા.
مختلف	મોખતલેફ	Contrary	ઉલટા.
گاهی	ગાહી	Any time	કોઈ વખતે.

چگونه	ચેગુનેહ્	How	કેમ.
اقرار کرد (اقرار کردن)	અક્રારૂકર્દ	Confessed	કબુલ કીધું.
عتاب	અતાબ્	Anger	ગુસ્સો.
دهانید (دها نیدن)	દેહાંનીદ્	Caused to give	અપાવ્યો.

حکایت دوازدهم	હેકાયેતે દુવા-જદહોમ.	STORY XII.	વારતા બારમી.
جوانی	જવાની	A youth	એક જવાન.
پیرمردی	પીરેમર્દી	An old man	એક બુઢો માણસ.
صد	સદ્	Hundred	સો.
انکار کرد (انکار کردن)	એન્કારૂકર્દ	Denied	નામુકર ગયો.
ندادهٔ (دادن)	નદાદેઈ	Thou hast not given	તેં નથી આપ્યા.
ظاهر نمود (ظاهر نمودن)	ઝાહેરનમુદ્	Declared	જાહેર કીધું.
بتو	બેતો	To thee	તને.
گواه	ગવાહ્	Witness	સાક્ષી.
سوگند	સૌગંન્દ્	Oath	સોગંદ.
گریان	ગેરીઆંન	Weeping	રડતો.
هیچ	હીચ્	Any	કાંઈ, કશી.
باک	બાક્	Fear	ધાસ્તી.
نیست	નીસ્ત્	Has not	નથી.
بارها	બારેહા	Many times	ઘણીક વખત.
آنوقت	આનવક્ત્	That time	જે વખત.
کجا	કોજા	Where	ક્યાં.
نشسته بودی (نشسته بودن)	નેશિસ્તાહબુદી	Thou wert sitting	તું બેઠો હતો.
زیر	ઝીર્	Under	નીચે; હેઠળ.

درختي	દેરખ્તી	A tree	એક ઝાડ.
گواه تست	ગવાહેતોસ્ત	Is thy witness	તારો શાહેદ છે.
تبسّم کرد (تبسّم کردن)	તબસ્સુમ કર્દ	Laughed	હસ્યો.
مهر	મોહર	Seal	મોહોર.
البته	અલ્બત્તેહ	Of course	અલબતાં.
بعد	બઅદ	After	પછી.
ساعتي	સાઅતી	An hour	એક કલાક.
رسيده باشد	રસીદેહબાશદ	May have reached	પુગો હશે.
ميطلبد	મીતલબદ	Calls	બોલાવે છે.
غمگين	ગમગીન	Sorry	દલગીર.
كدام	કોદામ	Which	કયું.
معلوم ميشود (معلوم شدن)	મઅલુમ મીશવદ	Is known	માલમપડેછે.
الزام	અલ્ઝામ	Confusion	ગભરાટ.

حكايت سيزدهم	હેકાયતેસી-જદહોમ.	STORY XIII.	વારતા તેરમી.
ماهي گيري	માહીગીરી	A fisherman	એક મછીમાર.
ماهيان	માહીઆંન	Fishes	માછલીઓ.
دريا	દરીઆ	Sea	દરીઓ.
گرفتي (گرفتن)	ગેરેફ્તી	Used to catch	પકડતો.
بازار	બાઝાર	Market	બજાર.
فروختي (فروختن)	ફરૂખ્તી	Used to sell	વેચતો.
زنده	ઝેન્દેહ	Alive	જીવતી.
خوب	ખુબ	Fine	સારી.
بفروشم (فروختن)	બેફરૂશમ	I sell	હું વેચું.
زياده	ઝીયાદેહ	More	વધારે.
فلوس	ફલુસ	Copper coin	દોઢિયાં.
مصلحت	મસ્લેહત	Advisable course	ઘટતો માર્ગ.

برم (بردن)	બરમ્	I may take	હું લઇ જાઉં.
انعام	ઇનઆમ્	Reward	ઇનામ.
خوشنود	ખુશનુદ્	Pleased	ખુશી.
حاضر	હાઝર્	Present	હાજર.
گوش	ગોશ્	Ear	કાન.
ماهي	માહી	A fish	એક માછલી.
اينقدر	ઈનકદ્ર્	This much	આટલા બધા.
شرم	શર્મ	Shame	શરમ.
زيراكه	ઝીરાકેહ	Because	કારણ કે.
نر	નર્	Male	નર.
يا	યા	Or	અથવા.
ماده	માદેહ	Female	માદા.
خنثي	ખોન્સા	Hermaphrodite	હીજડો.
خنديد (خنديدن)	ખંદીદ્	Laughed	હસ્યો.

حكايت چهاردهم — હેકાયતે ચેહારદહોમ. — Story XIV. વારતા ચઉદમી.

سوداگران	સોદાગરાંન્	Merchants	સોદાગરો ; વેપારીઓ.
اسپان	અસ્પાંન્	Horses	ઘોડા.
عرض نمودند (عرض نمودن)	અર્ઝ નમુદંદ્	Were shown	બતાવવામાં આવ્યા.
خريد (خريدن)	ખરીદ્	Purchased	ખરીદ કીધા.
دولك	દોલક્	Two lācs	બે લાખ.
زياده	ઝીયાદેહ	More	વધારે.
قيمت	કયમત્	Price	કિમ્મત.
ملك	મોલ્ક્	Country	દેશ.
باز	બાઝ્	Again	પાછા.
بيارند (آوردن)	બેયારીદ્	Bring	લાવજો.
رخصت شدند (رخصت شدن)	રોખ્સત્ શોદંદ્	Took leave	રૂખસદ લીધી.

حالت	હાલત્	State	હાલત.
خوشي	ખુશી	Pleasure	ખુશી.
مستي	મસ્તી	Intoxication	છાકટાપણું.
اسامي	અસામી	Names	નામો.
جميع	જમીઅ્	All	બધા ; સર્વ.
احمقان	અહ્‌મકાન્	Fools	મૂર્ખો.
بنويس (نوشتن)	બેનવીસ્	Write	લખો.
اوّل	અવ્વલ્	First	પેહેલું.
نامها	નામહા	Names	નામો.
حضرت	હઝરત્	Majesty	સાહેબ.
بي ضامني	બીઝામની	Without security	જામીન વગર.
اطلاع	ઇત્તલાઅ્	Information	ખબર.
مساكن	મેસાકેન્	Residence	રેહેઠાણ.
عنايت شد (عنايت شدن)	એનાયતશોદ્	Was bestowed	બક્ષીસ થયા. અપાયા.
علامت	અલામત્	Sign	નિશાની.
حماقت	હેમાકત	Foolishness	મૂર્ખાઈ.
دفتر	દફ્તર્	Book	દફતર ; ચોપડી.
محو خواهم كرد (محو كردن)	મહવ્‌ખાહમ્‌કર્દ્	I shall erase	હું કાઢી નાંખીશ.
آنجا	આંનજા	There	તે જગાએ.

حكايت پانزدهم — હેકાયતે પાંજ્દહોમ. Story XV. વારતા પંદરમી.

روزي	રૂઝી	One day	એક દિવસ.
شاعري	શાએરી	A poet	એક કવિ.
تقصيري	તકસીરી	A fault; a crime	એક વાંક.
جلّاد	જલ્લાદ્	Executioner	જલાદ.
بكش (كشتن)	બેકોશ	Kill	માર.

لرزه	લરજેહ	Trembling	ધ્રુજરાં.
اندام	અનદામ	Body	શરીર.
ندیمی	નદીમી	A courtier	એક દરબારી.
نامردی	નામરદી	Cowardice	હીચકારાપણું.
بیجگریست	બીજગરીસ્ત	Is unmanliness	બાયલાપણું છે.
این چنین	ઈનચુનીન	This much	એટલાબધા.
مردی	મરદી	Thou art man	તું મરદ છે.
تا	તા	That	કે.
برخیزم (برخاستن)	બરખીજમ	I may get up	હું ઉઠી જાઉં.
لطیفه	લતીફેહ	Wit	ટોચકો; નુકતો.
معاف کرد (معاف کردن)	મઆફકર્દ	Pardoned	માફ કીધો.

حکایت شانزدهم	હેકાયતે શાંજદહોમ.	Story XVI.	વારતા સોલમી.
کوزی	કુઝી	A hump-backed person	એક ખુંધો.
پشت	પોસ્ત	Back	પીઠ.
راست	રાસ્ત	Straight; proper	આખી; સીધી.
شود (شدن)	શવદ	May become	થાય.
یا	યા	Or	અથવા.
همچو	હમચુ	Like	માફક.
کوز	કુઝ	Hump; crooked	ખુંધી; વાંકી.
گردد (گشتن)	ગરદદ	Become	થાય.
می بینند (دیدن)	મીબીનંદ	They see	તેઓ જોયછે.

حکایت هفدهم	હેકાયેતે હફ્દહોમ.	STORY XVII.	વારતા સતરમી.
هر روز	હરરૂઝ	Every day	દરરોજ.
شش	શેશ	Six	છ.
نان	નાન	Bread	રોટલા.
میخرید (خریدن)	મીખરીદ	Purchased	ખરીદતો.
دوستي	દુસ્તી	A friend	એક મિત્ર.
ازوي	અઝવયે	From him	તેનાથી.
ناني	નાની	A loaf	એક રોટલો.
نگاه میدارم (نگاه داشتن)	નેગાહમીદારમ	I watch	હું તપાસું છું.
مي اندازم (انداختن)	મીઅંદાઝમ	I throw away	ફેંકાદેઉંછું.
واپس میکنم (واپس کردن)	વાપસમીકુનમ	I return	હું પાછી આપું છું.
قرض	કર્ઝ	Debt	કરજ.
نمي فهمم (فهمیدن)	નમીફેહમમ	I do not understand	હું સમજતો નથી.
صاف	સાફ	Clear	ખુલ્લું.
بگو (گفتن)	બગુ	Speak	કહે ; બોલ.
خوشدامن	ખુશદામન	Mother-in-law	શાસુ.
مادر	માદર	Mother	માતા.
پدر	પેદર	Father	પિતા.
پسران	પેસરાં	Sons	છોકરાઓ.

حکایت هجدهم	હેકાયેતે હજદહોમ.	STORY XVIII.	વારતા અઢારમી.
امیر	અમીર	Nobleman	અમીર.
تیمورلنگ	તૈમુરલંગ	Tamerlane	તેમુરલંગ.
بهندوستان	બહેન્દુસ્તાન	In India	હિન્દુસ્તાનમાં.
رسید (رسیدن)	રસીદ	Arrived	આવ્યો.

مُطربان	મોતરૂબાંન્	Singers	ગવઈઆ.
بزرگان	બોઝોર્ગાંન્	Great men	મહાન પુરૂષો.
کامل	કામેલ્	Clever	હુશીઆર.
مطربی	મોતરૂબી	A singer	એક ગવૈયો.
نابینا	નાંબીનાં	Blind	આંધળો.
سرود	સરૂદ્	Song	રાગ ; ગાણું.
دولت	દૌલત્	Dólat	માણસનું નામ.
دولت	દૌલત્	Wealth	દૌલત.
هم	હંમ્	Also	પણ ; બી.
کور	કૂર્	Blind	આંધળી.
لنگ	લંગ્	Lame	લંગડો.
بوي	બેવય્	To him	તેને.

حکایت نوزدهم	હેકાયેતે નુ-જદહોમ.	STORY XIX.	વારતા ઓગણીસમી.
طبیب	તબીબ્	Doctor, physician	વૈદ.
شکم	શેકમ્	Belly	પેટ.
درد	દર્દ	Pain	દરદ ; દુઃખ.
دوا	દવા	Medicine	દવા.
امروز	એમરૂજ્	To-day	આજે.
سوخته (سوختن)	સુખ્તેહ્	Burnt	બળેલી.
چشم	ચશ્મ્	Eye	આંખ.
اي	અય્	Oh!	અરે! ઓ!
نسبت	નેસ્બત્	Relation ; connection	સંબંધ.
چشمت	ચશ્મત્	Thy eye	તારી આંખ.
درست	દોરોસ્ત્	Right; good	સારી.

حکایت بیستم	હેકાયતે બીસ્તોમ.	STORY XX.	વારતા વીસમી.
شاعري	શાએરી	A poet	એક કવિ.
رنجید (رنجیدن)	રંજીદ્	Was grieved	દલગીર થયો.

شمشیر	શમ્શીર્	Sword	તરવાર.
تا	તા	Until	જાંહાં સુધી.
آورده‌شود (آورده شدن)	આવરદેહશવદ્	May be brought	લાવવામાં આવે.
سیلی‌ها	સીલીહા	Slaps	તમાચા.
بزنید (زدن)	બેઝનીદ્	Strike	મારો.
تبسّم‌نمود (تبسّم نمودن)	તબસ્સોમ્ નમુદ્	Laughed	હસ્યો.

حکایت بیست‌ویکم	હેકાયતે બી-સ્તોયકોમ.	STORY XXI.	વારતા એક વીશમી
توانگري	તવાંનગરી	A rich man	એક તવંગર.
مدح‌کرد (مدح کردن)	મદહકર્દ્	Praised	વખાણ કીધાં.
هجو کرد (هجو کردن)	હજવકર્દ્	Spoke ill	બદગોઈ કીધી.
دروازه	દરવાજેહ	Door	દરવાજો.
بميري (مردن)	બેમીરી	Thou mayest die	તું મરણ પામે.
مرثيه	મરસીયે.	Funeral	મરસીયો.

حکایت بیست‌ودوم	હેકાયેતે બી-સ્તો દોવ્વોમ.	STORY XXII.	વારતા બાવીશમી.
خواب	ખાબ	Dream	સપણો.
تمام	તમામ્	All	સર્વ ; બધા.
دندانها	દન્દાન્હા	Teeth	દાંતો.
منجمي	મોનજ્જમી	An astrologer	એક નજુમી.
تعبير	તઅબીર્	Interpretation	સમજ.

اولاد	ઔલાદ્	Descendants	કુટુંબ.
اقارب	અક્રારબ્	Relation	સગાંવહાલાં.
خواهند مرد (مردن)	ખાહેન્દ્મોર્દ્	Will die	મરણ પામશે.
خشم	ખેશમ્	Anger	ગુસ્સો.
قید کرد	કૈદકર્દ્	Imprisoned	કેદ કીધો.
زیادهتر	ઝ્યાદેહતર્	Longer	વધારે લાંબી.
خواهندزیست (زیستن)	ખાહેન્દ્ઝીસ્ત્	Will leave	જીવશે.
نکته	નોક્તેહ્	Wit	ટુચકો.

حکایت بیست و سوم હેકાયેતે બી-સ્તોસેવ્વોમ. STORY XXIII. વારતા તેવીસમી.

مرتبه	મર્તબેહ્	Dignity	મરતબો.
تهنیت	તહનીઅત્	Congratulation	મુબારકબાદી.
کیستی	કીસ્તી	Who art thou?	તું કોણ છે?
دوست	દુસ્ત્	Friend	મિત્ર.
قدیم	કદીમ્	Old	જુનો.
ام	અમ્	I am	હું છઉં.
تعزیت	તઅઝીઅત્	Condolence	દીલાસો.
کور	કુર્	Blind	આંધળો.

حکایت بیست وچهارم હેકાયેતેબી-સ્તોચેહારોમ. STORY XXIV. વારતા ચોવીશમી.

جنگ	જંગ્	War	લડાઈ.
شکست	શેકસ્ત્	Defeat	હાર.
فوج	ફૌજ્	Army	લશકર.
اسباب	અસ્બાબ્	Baggage	સરસામન.

سر	સર્	Head	માથું.
منزل	મંન્ઝલ્	Destination	મથક.
قدري	કદ્રી	A little	થોડાક.
برنج	બિરંન્જ્	Rice	ચોખા.
بپز (پختن)	બેપજ્	Cook	રાંધ ; પકાવ.
گرسنه	ગોરસનેહ્	Hungry	ભુખ્યો.
سبو	સબુ	A jug; pot	હાંલ્લું.
آتش	આતશ્	Fire	આતસ.
دور	દુર્	Far; at a distance	વેગળો.
سگي	સગી	A dog	એક કુતરો.
غصه	ગોસ્સેહ્	Angry	ગુસ્સે.
احمق	અહમક્	Fool	મુરખ.
خنده کردي (خنده کردن)	ખંન્દેહકરદી	Thou didst laugh	તું હસ્યો.
سبب	સબબ્	Reason	કારણ.
چيست = (چه است)	ચીસ્ત્	What is ?	શું છે?
خاموش	ખામુશ્	Quiet	મુંગો.
ماند (ماندن)	માંન્દ્	Remained	રહ્યો.
تازيانه	તાઝીયાંનેહ્	Whips	ચાબકા.
شكار	શેકાર્	Hunting	શિકાર.
صد	સદ્	Hundred	સો.
شتر	શોતોર્	Camel	ઊંટ.
اسباب	અસ્બાબ્	Goods	માલ ; સામન.
باورچي خانه	બાવરચીખાંનેહ્	Cook-room	બબરચીખાંનું.
همراه	હમ્રાહ્	Together	સાથે.
امروز	એમ્રુઝ્	To-day	આજે.
مشت	મોસ્ત્	Handful	મુઠીભર.
هم	હમ્	Also	પણ.
نگذاشت (گذاشتن)	નગોઝાસ્ત્	Left not	નહીં છોડયા.

عزر	ઓઝ્ર	Pardon	માફ.
تقصيرات	તક્સીરાત	Faults	વાંક; તકસીર.

حکایت بیست و پنجم	હેકાયેતેબી-સ્તોપંન્જોમ.	STORY XXV.	વારતા પચી-શમી.
مرغي	મોર્ગી	A bird	એક પક્ષી.
درختي	દેરખ્તી	A tree	એક ઝાડ.
حاضران	હાઝેરાંન	Those present	જેઓ હાજર હતા તેઓ.
تير	તીર	Arrow	તીર.
كمان	કમાંન	Bow	કમાન.
خطا كرد (خطا كردن)	ખતાકર્દ	Missed the aim	નેમ ચુકી ગયો.
پريد (پريدن)	પરીદ	Flew away	ઉડી ગયું.
خجل	ખજલ	Ashamed	શરમીંદો.
دفع	દફ્અ	Avoidance	દૂર.
خجلت	ખજ્લત	Shame	શરમ.
جان	જાન	Life	જીંદગી.
رحم	રહમ	Mercy	દયા.
قصداً	કસ્દંન	Intention	ધારણા.

حکایت بیست و ششم	હેકાયેતેબી-સ્તોશેશોમ.	STORY XXVI.	વારતા છ-વીશમી.
طوطي	તૂતી	A parrot	એક પોપટ.
پرورد (پروردن)	પરવર્દ	Brought up	પાળ્યો.
زبان	ઝબાંન	Language	ભાષા.
پارسي	પારસી	Persian	ફારસી.
آموخت (آموختن)	આમુખ્ત	Taught	શીખવ્યું.
جواب	જવાબ	Answer	જવાબ.
چه	ચેહ	What	શું.
شك	શક	Doubt	શક.
روزي	રૂઝી	One day	એક દિવસ.

بازار	બાઝાર	Market	બજાર.
فروختن	ફરૂખ્તન	To sell	વેચવાને.
برد	બોર્દ	Carried	લઈ ગયો.
قیمت	કયમત	Price	કિમ્મત.
ظاهرنمود (ظاهرنمودن)	ઝાહેરનમુદ	Declared	જાહેર કીધી.
مغلی	મોગલી	A Mogul	એક મોગલ.
لایق	લાયક	Fit, worthy	લાયક.
خوشنود	ખુશનુદ	Pleased	ખુશી.
خرید (خریدن)	ખરીદ	Purchased	ખરીદ કીધો.
شرمنده	શરમન્દેહ	Ashamed	શરમીંદો.
پشیمان	પશીમાન	Penitent	પશીમાન.
گردید (گردیدن)	ગરદીદ	Became	થયો.
حماقت	હમાકત	Folly	મુરખાઈ.
تبسّم	તબસ્સોમ	Laugh	હસવું.
آزادکرد (آزادکردن)	આઝાદકર્દ	Set free	છુટો કીધો.

حکایت بیست و هفتم · હેકાયતે બીસ્તોહફતોમ. · STORY XXVII. · વારતા સતાવીસમી.

مع	મઅ	With	સાથે.
شاهزاده	શાહઝાદેહ	Prince	શાહજાદો.
هوا	હવા	Air; weather	હવા ; ઋતુ.
گرم شد (گرم شدن)	ગર્મશોદ	Became hot	ગરમ થઈ.
لباده	લબ્બાદેહ	Over-coat	ડગલો ; પેહેરણ.
دوش	દૂશ	Shoulder	ખાંધ.
مسخره	મસ્ખરેહ	Jester	મશ્કરો.
بار	બાર	Burden	બોજો.
خر	ખર	Ass	ગધેડો.

حکایت بیست و هشتم	હેકાયતેબી-સ્તોહશતોમ	STORY XXVIII.	વારતા અઠાવીસમી.
دانشمندي	દાંનેશ્મંન્દી	A wise man	એક દાનાવ.
مسجدي	મસ્જદી	A mosque	એક મસીદ.
وعظ مي گفت (وعظ گفتن)	વઅ્ઝમીગોફ્ત	Preached	વાએજ કરતો.
مجلس	મજ્લીસ	Assembly; concourse	ટોળું; મંડળી.
میگریست (گریستن)	મીગેરીસ્ત	Was weeping	રડતો હતો.
اثر	અસર	Effect	અસર.
چگونه	ચેગુનેહ	Of what sort	કેવી તરેહનું.
میگري (گریستن)	મીગેરીઈ	Dost thou weep?	તું રડેછે?
بلکه	બલ્કેહ	But	પણ.
خصي	ખસી	A goat	એક બકરો.
دوست میداشتم (دوست داشتن)	દુસ્તમીદાસ્તમ	I loved	હું ચાહતો.
پیر	પીર	Old	બુઢો.
مرد (مردن)	મોર્દ	Died	મરી ગયો.
ریش	રીશ	Beard	દાઢી.
مي جنبد (جنبیدن)	મીજોમ્બદ	Shake	હાલેછે.
یاد مي آید (یاد آمدن)	યાદમીઆયદ	Comes to recollection	યાદ આવેછે.
دراز	દેરાઝ	Long	લાંબી.

حکایت بیست و نهم	હેકાયેતેબી-સ્તોનહોમ.	STORY XXIX.	વારતા ઓગણતીશમી.
دستار	દસ્તાર	Turban	પાઘડી.
گریخت (گریختن)	ગોરીખ્ત	Ran away	નાહાસી ગયો.

گورستان	ગુરસ્તાન્	Church-yard	મસાણ; ઘોર.
باغ	બાગ્	Garden	બાગ.
نیز	નીઝ્	Also	પણ; બી.
آخر	આખર્	At length	છેવટે.
سبب	સબબ્	Reason	કારણ.

حکایت سی ام	હેકાયેતે સી-અઓમ્	STORY XXX.	વારતા તીસમી.
وزیر	વઝીર્	Minister	વજીર.
خرما	ખોર્માં	Date	ખજુર.
تخم	તોખ્મ્	Stones	ઠળીઆ
بعد	બઅદ્	After	પછી.
خوار	ખાઁર્	Glutton	એઢી; ખાઘરો.
هستی	હસ્તી	Thou art	તું છે.
جهان‌پناه	જેહાન્‌પનાહ્	Shelter of the world; hence, majesty.	જેહાનનો છાંયો, એટલે પાદશાહ.
گذاشتند (گذاشتن)	ગોઝાશ્તન્દ્	Have left	છોડ્યા છે.

حکایت سی ویکم	હેકાયેતેસી-ઓયેકુમ.	STORY XXXI.	વારતા એ-કત્રીસમી.
اسکندر	એસ્કન્દર્	Alexander	સેકંદર.
حاضران	હાઝેરાન્	Those present	જેઓ હાજર હ-તા તે.
گاهی	ગાહી	Any time	કોઈ વખતે.
محروم نکرده‌ام (محروم کردن)	મહરૂમ્ નકર્દેમ્	I have not disappointed	મેં નાઉમેદ કી-ધા નથી.
هرکس	હરકસ્	Any one	કોઈ સખસ.
هرچه	હરચેહ્	Whatever	કાંઈ પણ.
خواست (خواستن)	ખાસ્ત્	Demanded	માંગ્યું.

عرض کرد (عرض کردن)	અર્ઝ્કર્દ્	Requested	અરજ કીધી.
خداوند	ખોદાવંન્દ્	Lord	સાહેબ.
یکدرم	યક્દેરમ્	One Direm (coin)	એક દીરમ.
مرا درکارست	મરા દરકારસ્ત્	I am in need of	મને ગરજ છે.
محقر	મહક્કર્	Trivial	નજીવી.
بي ادبيست	બીઅદબીસ્ત્	Is disrespectful	અમર્યાદા ભરેલું છે.
ملکي	મોલ્કી	A kingdom	એક રાજ ; એક મુલક.
سوال	સવાલ્	Question	સવાલ.
کم	કમ્	Less ; under	ઓછો.
مرتبه	મર્તબેહ્	Dignity	મરતબો, ઓહ્દો
زياده	ઝિયાદેહ્	More ; above	વધુ.
بيجا	બીજા	Out of place ; absurd	અણઘટતા.
لاجواب	લાજવાબ્	Answerless	જવાબ વગરનાં.

حکایت سي ودوم હેકાયેત શીયો દોવોમ. STORY XXXII. વારતા બત્રીશમી.

مسخره	મસ્ખરેહ્	A jester	એક મશ્કરો.
برنجيد (رنجيدن)	બેરન્જીદ્	Was grieved	દલગીર થયા.
زير	ઝીર્	Under; below	નીચે ; હેઠળ.
پاي	પાયે	Foot	પગ.
فيل	ફીલ્	Elephant	હાથી.
شور	શુર્	Noise	ઘોંગાટ.
اي	અયે	Oh !	અએ !
خداوند	ખોદાવંન્દ્	Lord	સાહેબ.
ضعيف	ઝઈફ્	Weak	દુબળો.

لایق	લાયક્	Fit	લાયક.
نیستم	નીસ્તંમ્	I am not	હું નથી.
صعوه	સઅવેહ્	Sparrow	ચલ્લી.
وزیر	વઝીર્	Minister	વજીર; પ્રધાન.
زیراکه	ઝીરા કેહ્	Because	કારણ કે.
فربه	ફરૂબેહ્	Fat	દાંગો; માતો.
استخوانها	ઓસ્તખ્વાન્હા	Bones	હાડકાં
نخواهدخلید (خلیدن)	નખ્વાહદ્‌ખલીદ્	Will not prick	ખુંચશે નહિં
تبسّم کرد (تبسّم کردن)	તબસ્સોમ્‌કર્દ્	Laughed	હસ્યો.
حرامزاده	હરામ્‌ઝાદેહ્	Ill-born	હરામજાદો.
وگرنه	વગર્નેહ્	Or else	નહીતો કે.
نیز	નીઝ્	Also	પણ; બી.
بلا	બલા	Calamity	આફત; દુઃખ.
شفاعت	શફાઅત્	Intercession	ભલામણ.
معاف کرد (معاف کردن)	મઆફ્‌કર્દ્	Pardoned	માફ કીધું
خلعت	ખલ્અત્	Robe	પોશાક; જમો.

حکایت سی‌وسیم હેકાયતે સી-ઓશીશ્યોમ. STORY XXXIII. વારતા તેતરીશમી.

شیری	શીરી	A tiger	એક વાઘ.
تصویر	તસ્વીર્	Picture	ચિત્ર.
می بینی (دیدن)	મીબીની	Dost thou see?	તું જોયછે?
شجاعت	શજાઅત્	Fortitude	બાહાદુરી.
انسان	એન્સાન્	Man	માણસ.
تابع کرده است (تابع کردن)	તાબેઅ્‌ કર્દેહ્ અસ્ત્.	Has overpowered; has subdued.	તાબે કીધો છે.
مصور	મોસ્વવેર્	Painter	ચીતરનાર.

حکایت سي و چهارم	હેકાયતે શી-ઓ ચેહારૉમ.	Story XXXIV.	વારતા ચોત-રીશમી.
نویسنده	નવીસંદેહ	A writer	એક લખનાર.
خطي	ખતી	A letter	એક કાગળ.
بنویس (نوشتن)	બેનવીસ	Write	લખો!
درد	દર્દ	Pain	દુ:ખ.
جائي	જાઈ	A place	એક જગા.
فرستادن	ફેરેસતાદન	To send	મોકલવાને.
عذرميکني (عذرکردن)	ઓઝરમીકુની	Thou bringest an excuse	તું બાહાનું કાઢેછે.
طلبیده مي شوم (طلبیده شدن)	તલબીદેહ મી શવમ	I am called	મને બોલાવેછે.
خواندن	ખાનદન	To read	વાંચવાને.

حکایت سي و پنجم	હેકાયતે શી-ચો પનજોમ.	Story XXXV.	વારતા પાંત-રીશમી.
مردي	મરદી	A person	એક માણસ.
بيگانه	બીગાનેહ	Stranger	પારકો.
احمق	અહમક	Fool	મૂર્ખ.
راز	રાઝ	Secret	ભેદ; છુપી મતલબ.
چرا	ચેરા	Why	શાને માટે.
چگونه	ચેગુનેહ	How	કેમ.
معلوم کردي (معلوم کردن)	મઅલુમ કરદી	Didst thou come to know?	માલમ પડયું ?

حکایت سي و ششم	હેકાયતે સીયો-શેશોમ.	Story XXXVI.	વારતા છ-ત્રીશમા.
روزي	રોઝી	One day	એક દિવસ.
باز	બાઝ	A hawk	એક બાજ પક્ષી.
خروسي	ખરુસી	A cock	એક મરઘો.

بیوفا	બીવફા	Ungrateful ; faithless	બેવફા ; નીમકહરામ.
هستي	હસ્તી	Thou art	તું છે.
مي پرورند (پروردن)	મીપરવરન્દ	Bring up	પાલેછે.
مي سازند (ساختن)	મીસાઝન્દ	Prepare	બનાવેછે.
مي گريزي (گريختن)	મીગોરીઝી	Thou fleest	તું નાસેછે.
اگرچه	અગરચેહ	Although	જો કે.
مرغ	મોર્ગ	Bird	પક્ષી.
جنگلي	જનગલી	Of desert ; wild	જંગલનું.
چند	ચન્દ	Several	કેટલાક.
طعم	તઅમેહ	Food	ખોરાક.
شكار	શેકાર	Hunt ; chase	શિકાર.
هرچند دور	હરચન્દ દૂર	Whatsoever distance	ગમે એટલું દૂર.
ميروم (رفتن)	મીરવમ	I go	હું જાઉછુ.
طلبيده ميشوم (طلبيده شدن)	તલબીદેહ મી શવમ	I am called	મને બોલાવેછે.
سيخ	સીખ	Spit	સીક.
خروسان	ખરૂસાન	Cocks	મરઘા.
كباب	કબાબ	Roasted meat ball	કવાબ
آتش	આતશ	Fire	આતશ.
بريان	બેર્યાન	Fried	ભુંજાતા.
دور	દૂર	Far ; distant	આઘે ; દૂર.
بيني (ديدن)	બીની	Thou seest	તું જોયછે.
لاجواب	લાજવાબ	Answerless	જવાબ વગરેના.

حكايت سي وهفتم	હેકાયતે સીયો હફ્તોમ	STORY XXXVII.	વારતા ૩૭ મી.
مصاحب	મોસાહેબ	Companion	સોબતી.
موي	મુઈ	Hairs	વાળ; બાલ.
ريش	રીશ	Beard	દાઢી.
ميكند (كندن)	મીકન્દ	Was plucking	ટુંપતો હતો.
بار	બાર	Time	વખત.
سياست	સીયાસત	Punishment	સજા.
مهربان	મેહેરબાન	Kind	માયાળુ.
گرديد (گشتن)	ગરદીદ	Became	થયો.
درهمين است	દરહમીન અસ્ત	Is in the same	એમાંજ છે.

حكايت سي وهشتم	હેકાયતે સીયો હસ્તોમ	STORY XXXVIII.	વારતા ૩૮ મી.
زشت روي	ઝેશ્તરૂઈ	An ugly faced	એક ખરાબ દેખાવનો (માણસ.)
طبيب	તબીબ	Doctor	વૈદ.
زشت ترين	ઝેશ્ત તરીન	Worst	ઘણોજ ખરાબ.
دُمّلي	દોમ્મલી	A boil	એક ગુમડું.
دوا	દવા	Medicine	દવા.
نظركرد (نظركردن)	નઝર કર્દ	Looked at	નજર કીધી.
دروغ	દરૂગ	Lie; falsehood	જુઠું.
هيچ	હીચ	Any	કાંઈ.

حكايت سي ونهم	હેકાયતે સીયો નહોમ	STORY XXXIX.	વારતા ૩૯ મી.
نوكر	નોકર	Servant	ચાકર.
علي الصباح	અલસસબાહ	Early in the morning	પોહર ફાટતાંજ.
زاغ	ઝાગ	Crow	કાગડો.

بيني (ديدن)	બીની	Thou seest	તું જોયછે.
خبرکن (خبرکردن)	ખબરકુન	Inform	ખબર કરજે.
شکون	શગુન	Omen	સુકન.
نيك	નીક	Good	સારા.
خواهم يافت (يافتن)	ખાહમયાફત	I will obtain	મને મળશે.
تمام	તમામ	All	આખો ; બધો.
خواهد گذشت (گذشتن)	ખાહદગોઝસ્ત	Will pass	ગુજરશે.
القصه	અલકેસ્સેહ	In short	ટુંકામાં.
يکجا	યકજા	One place	એક જગો.
صاحب	સાહેબ	Master	ધણી.
بيرون	બીરુન	Out	બાહેર.
پريده بود (پريدن)	પરીદેહબુદ	Had fled	ઉડી ગયો.
غصه	ગોસ્સેહ	Angry	ગુસ્સે.
تازيانه	તાઝિયાનેહ	Whips	ચાબકા.
زدن گرفت	ઝદનગેરેફત	Began to strike	મારવા મંડયો.
همان وقت	હમાન વકત	The same time	તેજ વખત.
دوستي	દૂસ્તી	A friend	એક મિત્ર.
طعام	તઆમ	Food	ખાણું.
مي يافتي (يافتن)	મીયાફતી	Thou wouldst have obtained	તને મળ્યું હતે.
آنچه	આનચેહ	What	જે કાંઈ.

حکايت چهلم	હેકાયતે ચેહેલોમ.	STORY XL.	વારતા ૪૦ મી.
هرگاه	હરગાહ	Whenever	જ્યારે.
بگورستان	બગોરસ્તાન	To the churchyard.	મશાણે તરફ.

چادر	ચાદર્	Sheet	ચાદર.
سر	સર્	Head	માથું.
روي	રૂઇ	Face	ચેહેરો.
مُردگان	મોર્દેગાન્	Dead (persons)	મરણ પામેલા.
دوا	દવા	Medicine	દવા.
مُردهاند (مُردن)	મોર્દેહ્અન્દ્	Have died	મરણ પામ્યા છે.

حکایت چهل ویکم   હેકાયતે ચેહેલો યેકોમ.   STORY XLI. વારતા ૪૧ મી.

ظالم	ઝાલેમ્	Oppressive; tyrannic	જુલમગાર.
تنها	તનુહા	Alone	એકલો.
شهر	શેહેર્	City	શેહેર.
بیرون	બીરૂન્	Out	બાહાર.
زیر	ઝીર્	Under; beneath	હેઠળ.
مُلك	મોલ્ક્	Country	દેશ.
چگونه	ચેગુનેહ	Of what kind	કેવી જાતનો.
عادل	આદેલ	Just	ઇન્સાફી.
مي شناسي (شناختن)	મીશનાસી	Dost thou know	તું ઓળખેછે.
منم = من هستم	મનમ્	I am	હું છુઉં.
سُلطان	સોલતાન્	King, monarch.	રાજા; શેહેનશાહ.
ترسید (ترسیدن)	તર્સીદ્	Feared	બીધો.
میداني (دانستن)	મીદાની	Dost thou know	તું જાણેછે.
پسر	પેસર્	Son	છોકરો.
فلان	ફોલાન્	Such	ફલાણો.
سوداگرم = سوداگر هستم	સોદાગારમ્	Merchant; I am	વેપારી; હું છુઉં.
هرماه	હર્માહ	Every month	હર મહીને.

دیوانه	દીવાનેહ્	Mad	ઘેલો.
می‌شوم (شدن)	મીશવમ્	I become	હું થાઉછું.
امروز	અમ્રૂઝ	To-day	આજે.
خندید (خندیدن)	ખંન્દીદ્	Laughed	હસ્યો.

حکایت چهل و دوم હેકાયતે ચેહ્લો દોવ્વોમ. STORY XLII. વારતા ૪૨ મી.

شاعری	શાએરી	A poet	એક કવિ.
توانگری	તવાનગરી	A rich (man)	એક તવંગર (માણસ.)
ستود (ستودن)	સેતુદ્	Praised	વખાણ કીધી.
خوشنود	ખુશ્નુદ્	Pleased	ખુશી.
نقد	નક્દ્	Money	પૈસા.
نیست	નીસ્ત	Is not	નથી.
غله	ગલ્લેહ્	Corn	અનાજ.
فردا	ફરદા	To-morrow	આવતી કાલ.
بدهم (دادن)	બેદેહમ્	I will give	હું આપીશ.
فجر	ફજર્	Morning	સવાર.
دیروز	દીરૂઝ્	Yesterday	ગઈ કાલ.
وعده	વઅદેહ્	Promise	વાએદો; કબુલાત.
دادن	દાદન્	To give	આપવાને.
عجب	અજબ્	Egregious; strange	અજબ તરાહનો.
حالا	હાલા	Now	હવે.

حکایت چهل و سوم હેકાયેતે ચેહ્લો સેવ્વોમ. STORY XLIII. વારતા ૪૩ મી.

تقصیر	તકસીર્	Crime	ગુનાહ; વાંક.
حبشی	હબશી	Negro	સિદ્દી.
کوتوال	કુતવાલ્	Magistrate	કોટવાળ.

درویش	દરવીશ્	Dervish ; fakir	દરવીશ.
سیاه‌کنید (سیاه کردن)	સીયાહ્કુનીદ્	Blacken	કાળું કર.
گردانید (گردانیدن)	ગર્દાનીદ્	Cause to walk	ફેરવો.
نصف	નસ્ફ્	Half	અરધું.
وگرنه	વગરનેહ્	Or else	નહી તો.
معاف کرد (معاف کردن)	મઆફ્કર્દ્	Pardoned	માફકીધું.

حکایت چهل و چهارم	હેકાયેતે ચેહેલો ચેહારોમ.	STORY XLIV.	વારતા ૪૪ મી.
نابینائی	નાબીનાઈ	A blind (man)	એક આંધળો- (પુરૂષ.)
شب	શબ્	Night	રાત્ર.
تار	તાર્	Dark	અંધારી.
چراغ	ચેરાગ્	Lamp	બતી.
دست	દસ્ત્	Hand	હાથ.
سبو	સબૂ	Jug	કુજો.
دوش	દૂશ્	Shoulder	ખાંધ.
بازار	બાઝાર્	Market	બજાર.
ازوی	અઝવયે	From him	તેનાથી.
روز	રૂઝ્	Day	દિવસ.
چشم	ચશ્મ્	Eye	આંખ.
یکسان	યક્સાન્	Equal ; similar	સરખા ; બરાબર.
فایده	ફાયદેહ્	Advantage	ફાયદો.
چیست=چه است	ચીસ્ત	What is	શું છે.
برای تست = برای تو است	બરાયેતોસ્ત્	Is for thee	તારે માટે છે.

نشکني (شکستن)	નશ્કની	Thou mayst not break	તું ભાંજે નહી.

حکایت چهل وپنجم — હેકાયતે ચેહલો પંજોમ. — Story XLV. — વારતા ૪૫ મી.

درويشي	દરવીશી	A dervish	એક દરવીશ.
دکان'	દોકાન	Shop	દુકાન.
بقّالي	બક્કાલી	A grocer	એક ગાંધી.
خريدن	ખરીદન	To purchase	ખરીદવું.
شتابي	શેતાબી.	Haste	ઉતાવળ.
دشنام'	દોશ્નામ	Abuse	ગાળ.
خشم	ખશ્મ	Anger	ગુસ્સો.
پاپوشي	પાપુશી	A shoe	એક ખાસડું.
نالش	નાલેશ	Complaint	ફરીયાદ.
چرا	ચેરા	Why	શા માટે.
اي درويش	અય્એ દરવીશ	Oh! Dervish	અરે, દરવીશ.
بزرگ'	બોઝોર્ગ	Great	મોટો.
فقير	ફકીર	Beggar	ફકીર.
برو	બેરો	Go	જા.
هشت	હશ્ત	Eight	આઠ.
آنه	આનેહ	Annas	આના.
سزا	સજા	Punishment	સજા.
روپيه	રૂપેયેહ	Rupee	રૂપીઓ.
جيب	જઇબ	Pocket	ખીસું.
برآورد (برآوردن)	બરઆવર્દ	Took out	કાઢયો.

حکایت چهل وششم — હેકાયતે ચેહલો શેશોમ. — Story XLVI. — વારતા ૪૬ મી.

نقّاشي	નક્કાશી	A painter	એક ચીતારો.
پيشه	પીશેહ	Profession	ધંધો.

طبابت	તુબાબત્	Doctorship	વૈદુ.
آغاز کرد (آغاز کردن)	આગાજ્ કર્દ	Commenced	સરૂ કીધો.
وطن	વતન્	Native country	સ્વદેશ.
خاک	ખાક્	Dust	ધૂળ.
مي پوشد (پوشیدن)	મીપૂશદ્	Covers	ઢાંકી નાંખેછે.

حکایت چهل وهفتم હેકાયતે ચેહલો હફતોમ STORY XLVII. વારતા ૪૭ મી.

مسکین	મેસ્કીન્	Poor	ગરીબ.
توانگري	તવાનગરી	A rich (man)	એક તવંગર (માણસ).
میان	મીયાન્	Between	વચે.
وجب	વજબ્	Span	બીલસ.
زیاده	ઝિયાદેહ	More	વધારે.
تفاوت	તફાવત્	Distance	તફાવત; છેટું.
برهم شد (برهم شدن)	બરેહમ્ શોદ્	Became angry	ગુસ્સે થયો.
ترش	તોર્શ	Sour	ખાટું.
میان	મીઆન્	Between	વચ્ચે.
خر	ખર.	Ass	ગધેડું.
بقدر	બેકદર.	In proportion	પ્રમાણમાં.
جواب	જવાબ.	Answer	જવાબ.
خجل	ખજેલ	Ashamed	શરમીંદો.
عذر نمود (عذر نمودن)	ઓઝર નમૂદ	Asked pardon	માફ માગી.

حکایت چهل وهشتم હેકાયતે ચેહલો હશ્તોમ STORY XLVIII. વારતા ૪૮ મી.

لایق	લાયક્	Fit; worthy	લાયક; સજાવાર.
اینکار	ઈનકાર્	This work	આ કામ.

نیم	નયમ્	I am not	હું નથી.
آنچه	આનૂચેહ્	Whatever	જે કાંઈ.
معذور دارید (معذورداشتن)	મઅ્ઝૂરૂ દારીદ્	Excuse	માફ કરો; બાતલ રાખો.
دروغ گو	દરૂગ્ગૂ	Liar	જુઠા.
مصلحت	મસ્લહત્	Good ; advisable	સલાહકારક.
نیست	નીસ્ત્	Is not	નથી.
عُذر	ઓઝ્રૂ	Excuse	બચાવ.

حکایت چهل و نهم	હેકાયતે ચેહલો નહોમ	Story XLIX.	વારતા ૪૯ મી.
امیری	અમીરી	A nobleman	એક અમીર.
میخ	મીખ્	Nail	ખીલો.
تیر	તીર્	Arrow	તીર.
تیر اندازان	તીર્ અન્દાઝાન.	Archers	તીર અંદાજો.
حاضر	હાઝેર્	Present	હાજર.
فقیری	ફકીરી	A Fakir	એક ફકીર.
سوال کرد (سوال کردن)	સવાલ્ કર્દ્	Begged	(ભીખ) માગી.
کمان	કમાન્	Bow	કમાન.
بزن (زدن)	બેઝન્	Strike	માર.
پرتاب کرد	પરતાબ્ કર્દ્	Aimed at	નેમ ટાંકી.
اتفاقاً	એત્તફાકન્	Accidentally	અચાનક.
خوشنود	ખુશ્નૂદ્	Pleased	ખુશી.
صد روپیه	સદ્ રૂપેયેહ્	Hundred Rupees	સો રૂપીઆ.
رخصت کرد (رخصت کردن)	રોખ્સત્ કર્દ્	Dismissed	રજા આપી.
روی درهم کشید	રૂઇ દરહમ્ કશીદ્	Became angry	ગુસ્સે થયો.

حکایت پنجاهم	હેકાયતે પન્‍જાહોમ	STORY L.	વારતા ૫૦ મી.
شبي	શબી	One night	એક રાત.
کتابي	કેતાબી	A book	એક ચોપડી.
هرکہ	હરકેહ	Whosoever	જે કોઇ.
سر	સર	Head	માથું.
خورد	ખોર્દ	Small	નાહાનું.
ريش	રીશ	Beard	દાઢી.
دراز	દેરાઝ	Long	લાંબી.
بزرگ کردن	બોઝોર્ગ કરદન	To enlarge	મોટું કરવું.
کوتاه	કુતાહ	Short	ટુંકી.
مقراض	મેક્રાઝ	Scissors	કાતર.
تلاش کرد (تلاش کردن)	તલાશ કર્દ	Searched	સોધી.
ناچار	નાચાર	Helplessly	નાચારીએ.
نيم	નીમ	Half	અરધી.
چراغ	ચેરાગ	Lamp	દીવો.
موي	મુઇ	Hairs	વાળ.
شعلہ	શોઅલેહ	Flame	બળતું.
گذاشت (گذاشتن)	ગોઝાસ્ત	Left off	છોડી દીધી.
همہ	હમેહ	All	બધી.
سوختہ شد (سوختہ شدن)	સુખતેહ શોદ	Was burnt	બળીગઇ.
هرچہ	હરચેહ	Whatever	જે કાંઇ.
باثبات رسيد	બએસબાત રસીદ	Was proved	સાબેત થયું.

حکایت پنجاه ويکم	હેકાયતે પન્‍જાહો યકોમ	STORY LI.	વારતા ૫૧ મી.
بام	બામ	Terrace	અગાસી.
قصر	કસ્ર	Palace	મેહેલ.

زير	ઝીરૂ	Beneath	હેઠળ.
ديوار	દીવાર્	Wall	દીવાલ.
استاده (استادن)	ઇસ્તાદેહ	Standing	ઉભેલો.
مرغي	મોરગી	A bird	એક પક્ષી.
بمن	બેમન્	To me	મને.
حضرت	હઝરત	Lordship	સાહેબ.
شرط كردم (شرط كردن)	શર્ત કર્દમ્	I laid a wager	હું શરત રમ્યો.
بازي	બાઝી	Game	દાવ.
مطبخ	મતબખ્	Kitchen	બાબરચીખાનું.
گوسپندي	ગુસપન્દી	A goat	એક બકરો.
اين هم	ઇનહમ્	This also	આએ પણ.
نيز	નીઝ્	Also	પણ.
قبول كرد (قبول كردن)	કબુલ કર્દ	Accepted	કબુલ રાખ્યું.
بار	બાર્	Time	વખત.
تهي دست	તોહીદસ્ત	Empty-handed	ખાલી હાથે.
دو هزار	દુ હજાર	Two thousand	બે હજાર.
بازي نيافتم	બાઝીનયાફતમ્	I did not win the game	હું દાવ જીત્યો નહીં.
زر	ઝર્	Money	પૈસા.
قمار	કમાર્	Gambling	જુગાર.
مباز (باختن)	મબાઝ	Don't play	ના રમતો.

حكايت پنجاه ودوم હેકાયતે પન્જા-હો દોવ્વોમ. STORY LII. વારતા પરમી.

خواب	ખાબ્	Sleep	ઊંઘ.
شيطان	શયતાન્	Satan	સેતાન.
ملاقات كرد	મોલાકાત કર્દ	Visited	મુલાકાત કીધી.
سيلي	સીલી.	A slap	એક તમાચો.
ملعون	મલઊન્	Accursed	લીઆનત ભરેલો.
دشمن	દોશ્મન્	Enemy	દુશ્મન.

فریب دادن	ફરીબ્ દાદન્	To deceive	ઠગવાને.
دراز	દરાઝ્	Long	લાંબી.
بیدارشد (بیدار شدن)	બીદાર્ શોદ્	Awoke	જાગી ઉઠયો.

حکایت پنجاه‌وسوم હેકાયતે પનજાહો સેવ્વોમ. STORY LIII. વારતા ૫૩ મી.

پیش	પીશ્	Near	નજદીક.
سؤال	સવાલ્	Question	સવાલ.
اوّل	અવ્વલ્	First	પેહેલો.
خدا	ખોદા	God	ઈશ્વર.
حاضر	હાઝેર્	Present	હાજર.
بنمای (نمودن)	બેનમાઈ	Show thou	તું બતલાવ.
کجا	કોજા	Where	ક્યાં.
دوّم	દોવ્વોમ્	Second	બીજો.
قدرت	કોદ્રત્	Power	શક્તિ.
بی ارادت	બીઈરાદત્	Without the wish	ઈચ્છા વગર.
بهتر	બેહેતર્	Better	વધારે સારો.
سوّم	સેવ્વોમ્	Third	ત્રીજો.
دوزخ	દૂઝખ્	Hell	દોજખ; નર્ક.
چگونه	ચેગુનેહ	How	કેમ.
عقوبت	અકૂબત્	Punishment	સજા.
سرشت	સરેશ્ત્	Elements	તત્વ.
اثر	અસર્	Effect	અસર.
کلوخ	કુલુખ્	A clod of earth	ઢેફું.
گریان	ગેરીયાન્	Weeping	રડતો.
بنماید (نمودن)	બેનમાયદ્	May show	બતલાવે.
نالش	નાલેશ્	Complaint	ફરીયાદ.
خاک	ખાક્	Dust	માટી; ધૂળ.
رنج	રન્જ્	Pain	દરદ; દુઃખ.

حکایت پنجاه و چهارم — હેકાએતે પન્જા-હો ચેહારોમ — STORY LIV. — વારતા ૫૪ મી.

سواري	સવારી.	A Rider	એક સવાર.
شنيد (شنيدن)	શનીદ્	Heard	સાંભળ્યું.
دزدان	દોઝ્દાન્	Thieves	ચોરો.
سائيس	સાયસ્	Groom	ઘોડાવાળો.
بخسپ (خفتن)	બેખાસ્પ્	Sleep thou!	ઊંઘી જા.
بيدار	બીદાર્	Awake	જાગત.
خواهم ماند (ماندن)	ખાહમ્ માન્દ	I will remain	હું રહીશ.
اعتماد	એઅ્તમાદ્	Trust	વિશ્વાસ.
خواب	ખાબ્	Sleep	ઊંઘ.
زنهار	ઝેન્હાર્	Ever	કદી બી.
يكپاس	યક્પાસ્	One portion (of day or night)	એક પોહોર.
فكر	ફેકર્.	Consideration	વિચાર.
زمين	ઝમીન્	Earth	જમીન.
آب	આબ્	Water	પાણી.
گسترد (گستردن)	ગોસ્તર્દ્	Spread	પાંથરી.
خاطرجمع داريد	ખાતૅરજમઅ્ દારીદ્	Keep your heart at rest	તમો નચિંત રહો.
خبردار	ખબર્દાર્	Careful; cautious	સાવધ.
نصف	નસ્ફ્	Half	અરધો.
درفكرم = درفكر هستم	દર્ફેક્રમ્	I am thinking	હું વિચારમાં છું.
اسمان	આસ્માન્	Sky	આકાશ.
بي ستون	બીસેતુન્	Without pillar	થાંભળા વગર.
مبادا	મબાદા	Perhaps	કદાચ.

ساعتي	સાઅતી	An hour	એક કલાક.
باقي ماند (باقي ماندن)	બાકી માન્દ	Remained	બાકી રહ્યો.
فردا	ફરદા	To-morrow	આવતી કાલ.
زين	ઝીન	Saddle	ઘોડાનું જીન.

حکایت پنجاه وپنجم — હેકાયતે પન્જા હો પન્જોમ — Story LV. — વારતા ૫૫ મી.

بخيلي	બખીલી	A miser	એક બખીલ.
قبول کني (قبول کردن)	કબૂલ કુની	Thou accept'st	તું કબુલ કરે.
مخواه (خواستن)	મખાહ	Don't ask	ના માગતો.

حکایت پنجاه وششم — હેકાયતે પન્જા હો શેશોમ — Story LVI. — વારતા ૫૬ મી.

انگشتري	અંનગોશ્તરી	A ring	એક વીંટી.
ياد خواهم کرد (ياد کردن)	યાદ ખાહમ કર્દ	I will remember	હું યાદ રાખીશ.
انگشت	અંનગોશ્ત	Finger	આંગળી.
خالي	ખાલી	Empty	ખાલી.

حکایت پنجاه وهفتم — હેકાયતે પન્જા હો હફ્તોમ — Story LVII. — વારતા ૫૭ મી.

سخاوت	સખાવત	Charity	ખયરાત.
مسافران	મોસાફેરાન	Travellers	મુસાફરો.
طعام	તઆમ	Food	ખોરાક.
پارچه	પારચેહ	Clothes	કપડાં.
کهنه	કોહનેહ	Old	જુનાં.
کثيف	કસીફ	Dirty	મેલાં.
التفات نکرد (التفات کردن)	એલતફાત નકર્દ	Paid no attention	આગતાસ્વાગતા નહીં કરી.
پاکيزه	પાકીઝેહ	Clean	ચોખ્ખાં; સોજા.
بکراي گرفت	બેકેરાયેગેરેફ્ત	Took loan of; borrowed	ભાડે લીધાં.

پوشیده (پوشیدن)	પૂશીદેહ	Having put on	પેહેરીને.
تعظیم	તઅઝીમ	Respect	માન.
لذیذ	લઝીઝ	Dainty	સ્વાદીશ્ટ.
لقمه	લોકમેહ	Morsel	નવાલો.
دیروز	દીરૂઝ	Yesterday	ગઈ કાલે.
خوب	ખુબ	Good	સારા.

حکایت پنجاه وهشتم — હેકાયતે પંજાહ હશતોમ — STORY LVIII. — વારતા ૫૮ મી.

دشمني	દોશમની.	An enemy	એક દુશમન.
فوج	ફોજ	Army	લશકર.
شکست	શેકસ્ત	Defeat	હાર.
جلد	જલદ	Immediately	જલદી ; તુરત.
خبر	ખબર	Information	ખબર.
رسانید (رسانیدن)	રસાનીદ	Carried	પોહચાડી.
فتح	ફતેહ	Victory	ફતેહ.
ناخوش مي کنید (ناخوش کردن)	નાખુશમી કુનીદ	You displease (me)	(મને) નાખુશ કરોચ.
لطیفه	લતીફેહ	Wit	ટુચકો.

حکایت پنجاه ونهم — હેકાયતે પંજાહ નોહોમ — STORY LIX. — વારતા ૫૯ મી.

منجّمي	મોનજ્જમી	An astrologer	એક નજુમી.
عمر	ઓમર	Life	જીન્દગી.
باقي است	બાકીઅસત	Remaining	રહેલાં છે.
ده	દેહ	Ten	દશ.
سال	સાલ	Year	વરશ.
متفکر	મોતફક્કર	Fearful	ફીકરમંદ; ચિંતાતુર.
همچو	હમચુ	Like	માફક.
بیمار	બીમાર	Ill; sick	આજારી.
بستر	બેસતર	Bed	બિછાનું.

عاقل	આકેલ્	Wise	ડાહાપણવાળો.
بیست	બીસ્ત્	Twenty	વીશ.
شمشیر	શમ્શીર્	Sword	તલવાર.
بقتل رسانید (قتل رسانیدن)	બેકતલ્ રસાનીદ્	Killed; cut off	કાપી નાંખ્યો.
حکمت	હેકમત્	Contrivance	યુક્તિ.

حکایت شصتم	હેકાયતે શેસ્તોમં.	STORY LX.	વારતા ૬૦ મી.
گرسنه	ગોરુસ્નેહ્	Hungry	ભુખ્યો.
اعرابي	અઅ્રાબી	An Arab	એક આરબ.
کنار	કેનાર્	Bank	કીનારો.
برکه	બરકેહ્	A pond	એક તળાવ.
زن	ઝન્	Wife	ઓરત.
فرزند	ફરઝન્દ્	Children	છોકરાં.
شتر	શોતોર્	Camel	ઊંટ.
بخیریت	બેખઈરીયત્	In health; well	તંદરોસ્ત.
بلي	બલી	Yes	હા.
آغاز کرد (آغاز کردن)	આગાઝ્ કર્દ્	Began	શરૂ કીધું.
سگ	સગ્	Dog	કુતરો.
بحضور تو	બેહઝુરે તો	In thy presence	તારી હજુરમાં.
زنده	ઝેન્દેહ્	Alive	જીવતો.
بالا کرد	બાલા કર્દ્	Raised up	ઊંચક્યું.
گوشت	ગૂશ્ત્	Flesh	માંસ.
آب	આબ્	Water	પાણી.
دانه	દાનેહ્	Grain	દાણો.
مرد (مردن)	મોર્દ્	Died	મરણ પામ્યો.
غم	ગમ્	Sorrow	દલગીરી.
گریست (گریستن)	ગેરીસ્ત્	Wept	રડી.

سنگ	સન્ગ્	Stone	પથ્થર.
سینه	સીનેહ્	Breast	છાતી.
پسر	પેસર્	Son	છોકરો.
احوال	અહ્વાલ્	Account	હેવાલ.
خانه‌خرابی	ખાનેખરાબી	Destruction of (his) house	સત્યાનાશ.
خاک	ખાક	Dust	ધૂળ.
روانه شد (روانه شدن)	રવાનેહ્ શોદ્	Went	ગયો.
بدین	બેદીન્	With this	એનાથી.
حکمت	હેક્મત્	Plan	યુક્તિ.

حکایت شصت‌ویکم હેકાયતે શે-સ્તોયકોમ STORY LXI. વારતા ૬૧ મી.

بیرون	બીરૂન્	Out	બાહેર.
دفن کنم (دفن کردن)	દફ્ન્ કુનમ્	I may bury	હું દાટું.
سوای	સેવાયે	Except	વગર.
راز	રાઝ્	Secret	ભેદ.
هردوکسان	હરદૂકસાન	Both of them	બંને જણ.
مذکور	મઝ્કૂર્	Above-said	ઉપર કહેલા.
بخیل	બખીલ્	Miser	બખીલ.
تنها	તનહા	Alone	એકલો.
نشان	નેશાન્	Clue	નિશાની.
هرگز	હર્ગેઝ	Ever	કદી.
اقرار نخواهد کرد (اقرار کردن)	એક્રાર્ નખા-હદ કર્દ	Will not accept	કબુલ નહીં કરશે
همانجا	હમાન્જા.	The same	તેજ જગા.
نهم (نهادن)	નેહમ્	I may place	હું મુકું.
فردا	ફરદા	To-morrow	આવતી કાલ.
باهم	બાહમ્	Together	સાથે.
بطمع	બેતમઅ્	With the ambition	લોભથી.
دوستی	દૂસ્તી	Friendship	દોસ્તી; મિત્રાઇ
اعتماد	એઅ્તમાદ્	Trust	વિશ્વાસ.